

[Proben Lange]

For Grønland og for det grønlandske hjemmestyre samler interessen sig først og fremmest om, at bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre holdes totalt uden for de kommende forhandlinger. Grønlands hjemmestyre fungerer efter de flestes opfattelse godt, og en af forudsætningerne for et fortsat tilfredsstillende forhold for hjemmestyret er, at bloktilskuddene til hjemmestyret fortsætter uændret.

Jeg ved, at det har givet anledning til bekymring i landsstyret, da ministeren for Grønland under sit besøg i Grønland i oktober i år nævnte muligheden for at se nærmere på bloktilskuddet til Grønland under de kommende forhandlinger. Jeg ved også, at landsstyreformanden sagde ved den lejlighed, at hvis man begynder at røre ved bloktilskuddene i det kommende år, ja, så betyder det, at en af grundpillerne for hjemmestyret kommer til at vakle. Derfor vil jeg anmode regeringen om ikke at røre ved bloktilskuddet til Grønland, sådan som det er vedtaget i dette høje ting.

Det er fristende at beskæftige sig med de enkelte poster i finansloven vedrørende Grønland, men tiden er ikke til, at jeg gør det i detaljer. Jeg vil dog pege på, som det fremgår af finansloven, at der opereres med visse tilskud fra EF. Det er klart, at hjemmestyret benytter sig af de foreliggende tilskudsmuligheder. Men det bør også siges her i folketinget, at EF i stigende grad er gået væk fra betingelsesløse tilskud. I Bruxelles strammer man til, man stiller flere og flere betingelser. Landsstyreformanden for erhvervsområdet har sagt, at det samlede fremmede fiskeri ved Grønland har en værdi, der er 3 gange så stor som tilskuddene fra EF. De sidste dages fiskeriforhandlinger i Bruxelles viser, at man i EF ønsker at spille Danmark og Grønland ud imod hinanden. Det hørte vi i Radioavisen. Fra Grønland afviser vi klart at blive sorteper i den sammenhæng. Det er fortsat vor opfattelse, og den understreges i disse dage, at prisen for tilskuddene fra Bruxelles er alt for høj. Alt dette hører med til baggrunden for, at siumut ønsker en folkeafstemning om EF.

Hvis vi ser på det indenrigspolitiske i finansloven, så er der grund til at pege på Grønlands Tekniske Organisations indtægter og udgifter. De trænger til et nærmere studium på højeste plan. Jeg vil henvise til, at

GTO selv har erkendt flere gange, sidst for få måneder siden, at man slet ikke har levet op til løfterne om flere grønlandske ansatte inden for byggesektoren. GTO erkender selv, at man har svigtet.

Det bør også nævnes, at GTO gennem årene er blevet kritiseret for at have gennemført en alt for høj teknisk standard i boligbyggeriet, idet man har forsømt at tænke alternativt i billige boligtyper, bjælkehuse og den slags. Jeg vil ikke sige, at der mangler nytænkning inden for GTO, men det skorter i hvert fald på resultater.

Selv om det drejer sig om en statslig virksomhed, vil jeg tillade mig at anbefale, ikke mindst under henvisning til hjemmestyrets eksistens, at landsstyret og landstinget bliver mere direkte inddraget ved udarbejdelsen af GTOs budgetter. Det er for mig ganske iøjnefaldende, at GTOs overskud inden for elværker skal være så stort som budgetteret, når vi samtidig ved, at elpriserne i Grønland nærmer sig verdensrekord.

Jeg mener altså alt i alt, at der er grund til at kigge GTO efter i sømmene, og derudover vil jeg bede ministeren for Grønland besvare det mere detaljerede spørgsmål, jeg nu har stillet.

Man har ikke rørt ved bloktilskuddene til Grønlands hjemmestyre denne gang. Derfor agter jeg at stemme for finanslovsforslaget.

Formanden:

Det er vores tanke at prøve at gøre debatten færdig uden pause. Men alle ved, at der ingen garantier kan gives.

Brusvang (CD):

Et af de tungeste problemer, vi skal beskæftige os med i begyndelsen af det nye år, bliver spørgsmålet om udnyttelsen af Nord-søolien.

For ikke at blive misforstået vil jeg gerne starte med at fastslå, at jeg betragter A. P. Møller som et dansk foretagende med udsyn, overblik, viden, beslutsomhed og kapitalstærk slagkraft. Al respekt for det! Vi kan som danskere kun være stolte af at have et sådant verdensfirma hos os. Men når det er sagt, må jeg tilføje, at firma A. P. Møller også har sin begrænsning. Det er et privat firma, som kun har én interesse at varetage, nemlig firma A. P. Møllers økonomiske in-